

ἐπὶ ΣO · λοιπὸν κάθε πυραμὶς ἔχει διὰ μέτρον τὸ τριτημόριον τοῦ γινόμενου τῆς βάσεως τῆς ἐπὶ τοῦ ὕψους τῆς.

Πόρισμα Α'. Κάθε πυραμὶς εἶναι τὸ τριτημόριον τοῦ πρίσματος τῆς αὐτῆς βάσεως καὶ τοῦ ἰδίου ὕψους.

Πόρισμα Β'. Δύο πυραμίδες τοῦ αὐτοῦ ὕψους εἶναι μεταξὺ των ὡς αἱ βάσεις των, καὶ δύο πυραμίδες τῆς αὐτῆς βάσεως εἶναι μεταξὺ των ὡς τὰ ὕψη των.

Σχόλιον. Ἡμποροῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν σεριότητα κάθε πολυέδρου σώματος ἀναλύοντες το εἰς πυραμίδας, καὶ ἡ ἀνάλυσις αὕτη ἠμπορεῖ νὰ γένη κατὰ πολλοὺς τρόπους.

Ο ἀπλούστερος συνίσταται εἰς τὸ νὰ διέλθωσι τὰ ἐπίπεδα τῆς διαιρέσεως ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῆς αὐτῆς σεριᾶς γωνίας, ἢ, τὸ ὁμοῖον εἶναι τὸ αὐτὸ, νὰ ἐνωθῇ ἡ κορυφὴ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς σεριᾶς γωνίας μὲ τὰς κορυφὰς τῶν ἄλλων σεριῶν γωνιῶν τοῦ πολυέδρου· τότε θέλουσιν προκύψει τύσαι μερικαὶ πυραμίδες ὅσας ἔδρας ἔχει τὸ πολυέδρον, ἐκτὸς ἐκείνων αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν τὴν σεριᾶν γωνίαν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀναχωροῦσι τὰ ἐπίπεδα τῆς διαιρέσεως.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ'.

Θ Ε Ω Ρ Η Μ Α.

Δύο συμμετρικὰ πολυέδρα εἶναι ἰσοδύναμα μεταξὺ των ἢ ἴσα κατὰ τὴν σεριότητα.

Διότι 1.^{ον} δύο τριγωνικαὶ συμμετρικαὶ πυραμίδες, ὡς $\Sigma\text{AB}\Gamma$, $\Gamma\text{AB}\Gamma$ ἔχουν κοινὸν μέτρον τὸ γινόμενον τῆς βάσεως $\text{AB}\Gamma$ ἐπὶ τοῦ τριτημορίου τοῦ ὕψους ΣO ἢ ΓO · λοιπὸν αἱ πυραμίδες αὗται εἶναι ἰσοδύναμοι μεταξὺ των. σχ. 202.

2.^{ον} Ἐὰν καθ' ὅποιονδήποτε τρόπον μοιρασθῇ ἓν τῶν συμμετρικῶν πολυέδρων εἰς τριγωνικὰς πυραμίδας, τὸ ἄλλο πολυέδρον ἠμπορεῖ ὡσαύτως νὰ μοιρασθῇ εἰς συμμετρικὰς τριγωνικὰς πυραμίδας. Τώρα αἱ συμμετρικαὶ τριγωνικαὶ πυραμίδες εἶναι ἰσοδύναμοι ἢ κάθε μία μὲ τὴν

210

κάθε μίαν· λοιπὴν τὰ ὅλα πολυέδρα θέλουσ' εἶναι ἰσοδύναμα μεταξὺ τῶν ἢ ἴσα κατὰ τὴν ἑρρεότητα.

Σχόλιον. Ἡ πρότασις αὕτη φαίνεται ὅτι προκύπτει ἀμέσως ἀπὸ τὴν Β' πρότασιν, ὅπου δεικνύεται ὅτι εἰς δύο συμμετρικὰ πολυέδρα, ὅλα τὰ συζατικά μέρη τοῦ ἑνὸς εἶναι ἴσα μὲ τὰ συζατικά μέρη τοῦ ἄλλου· πλὴν δὲν ἦτον ὀλιγώτερον ἀναγκαῖον νὰ ἀποδειχθῇ μὲ τρόπον ἀκριβῆ.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ Α'.

Θ·Ε·Ω·Ρ·Η·Μ·Α.

Ἐὰν μία πυραμὶς τμηθῇ ὑπὸ ἐπιπέδου παραλλήλου τῆς βάσεώς της, ὁ ἐναπομένων κορμὸς ἀφαιρεθείσης τῆς μικρᾶς πυραμίδος, εἶναι ἴσος μὲ τὸ ἄθροισμα τριῶν πυραμίδων τῶν ὁποίων κοινὸν μὲν ὕψος ἤθελον εἶναι τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ, ἄλλοις δὲ, ἢ κάτω βᾶσις τοῦ κορμοῦ, ἢ ἄνω βᾶσις τοῦ ἰδίου, καὶ μία μέση ἐνάλογος μεταξὺ τῶν δύο τούτων βάσεων.

Ἐστω ΣΑΒΓΔΕ μία πυραμὶς ἢ ὁποία ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι τέμνεται ὑπὸ τοῦ ἐπιπέδου αβδ παραλλήλου τῆς βάσεως· ἔστω ΤΖΗΘ μία τριγωνικὴ πυραμὶς τῆς ὁποίας ἢ βᾶσις καὶ τὸ ὕψος ἔσωσαν ἴσα ἢ ἰσοδύναμα μὲ τὰ τῆς πυραμίδος ΣΑΒΓΔΕ. Ἡμποροῦμεν νὰ ὑποθέσωμεν τὰς δύο βᾶσεις κειμένας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου· καὶ τότε τὸ ἐπίπεδον αβδ προσκβαλλόμενον θέλει προσδιερίσει εἰς τὴν τριγωνικὴν πυραμίδα μίαν τομὴν ζηθ ἀπέχουσαν τὸ αὐτὸ διάστημα ἀπὸ τὸ κοινὸν ἐπίπεδον τῶν βάσεων· ὅθεν ἔπεται ὅτι ἢ τομὴ ζηθ εἶναι πρὸς τὴν τομὴν αβδ, ὡς ἢ βᾶσις ΖΗΘ πρὸς τὴν βᾶσιν ΑΒΔ (πρόβ. 16)· καὶ ἐπειδὴ αἱ βᾶσεις εἶναι ἰσοδύναμοι, ἔπεται ὅτι καὶ αἱ τομαὶ εἶναι παρομοίως ἰσοδύναμοι. Αἱ πυραμίδες λοιπὸν Σαβγδε, Τζηθ εἶναι ἰσοδύναμοι, ὡς ἔχουσαι τὸ αὐτὸ ὕψος καὶ βᾶσεις ἰσοδύναμους. Αἱ ὅλαι πυραμίδες ΣΑΒΓΔΕ, ΤΖΗΘ, εἶναι ἰσοδύναμοι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον· λοιπὸν οἱ κορμοὶ ΑΒΓδαβ,

$ZH\Theta\zeta\eta$, είναι ισοδύναμοι, και επομένως αρκεί νὰ ἀποδείξωμεν τὴν ἐκφωνηθεῖσαν πρότασιν διὰ τὸν κορμὸν τριγωνικῆς πυραμίδος. σχ. 217.

Ἐστω $ZH\Theta\zeta\eta$ κορμὸς τριγωνικῆς πύραμίδος μὲ παραλλήλους βάσεις: διὰ τῶν τριῶν σημείων Z, η, Θ , ἄς ἀχθῆ τὸ ἐπίπεδον $Z\eta\Theta$, τὸ ὁποῖον ἀφαιρῆ ἀπὸ τὸν κορμὸν τὴν τριγωνικὴν πυραμίδα $\eta ZH\Theta$. Ἡ πυραμὶς αὕτη ἔχει διὰ βάσιν τὴν κάτω βάσιν $ZH\Theta$ τοῦ κορμοῦ, διὰ ὕψος τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ, διότι ἡ κορυφή η εὐρίσκεται εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἄνω βάσεως $\zeta\eta\Theta$. σχ. 218.

Ἀφ' οὗ ἀφαιρεθῆ αὕτη ἡ πυραμὶς, μένει ἡ τετραγωνικὴ πυραμὶς $\eta\zeta\Theta Z$, τῆς ὁποίας ἡ κορυφή εἶναι η καὶ ἡ βάση $\zeta\Theta Z$. Διὰ τῶν τριῶν σημείων ζ, η, Θ ἄς ἀχθῆ τὸ ἐπίπεδον $\zeta\eta\Theta$, τὸ ὁποῖον μοιράζει τὴν τετραγωνικὴν πυραμίδα εἰς δύο τριγωνικὰς $\eta Z\zeta\Theta$, $\eta\zeta\Theta$. Ἡ τελευταία αὕτη ἔχει διὰ βάση τὴν ἄνω βάση $\eta\zeta\Theta$ τοῦ κορμοῦ, καὶ διὰ ὕψος τὸ ὕψος τοῦ ἰδίου, ἐπειδὴ ἡ κορυφή τῆς Θ ἀνήκει εἰς τὴν κάτω βάση: οὕτως ἔχομεν δύο τῶν τριῶν πυραμίδων αἵτινες πρέπει νὰ συγκροτήσουν τὸν κορμὸν.

Μένει νὰ θεωρήσωμεν τὴν τρίτην $\eta Z\zeta\Theta$: τώρα, εἰν ἄξωμεν $\eta K'$ παράλληλον τῇ ζZ , καὶ φαντασθῶμεν νέαν πυραμίδα $\zeta Z\Theta K'$, τῆς ὁποίας ἡ κορυφή εἶναι K' καὶ ἡ βάση $Z\zeta\Theta$, αἱ δύο αὗται πυραμίδες θέλουσι ἔχει τὴν αὐτὴν βάση $Z\zeta\Theta$: θέλουσι ἔχει ὡσαύτως τὸ ἴδιον ὕψος, διότι αἱ κορυφαὶ η καὶ K' εὐρίσκονται ἐπὶ μιᾶς γραμμῆς $\eta K'$ παραλλήλου τῇ $Z\zeta$, καὶ επομένως παραλλήλου τοῦ ἐπιπέδου τῆς βάσεως, καὶ τὰ σημεία εὐθείας παραλλήλου ἑνὸς ἐπιπέδου ἰσάκις ἀπέχουσιν ἀπ' αὐτό: λοιπὸν αἱ δύο αὗται πυραμίδες εἶναι ισοδύναμοι. Ἀλλ' ἡ πυραμὶς $\zeta Z K'\Theta$ ἢμπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἔχουσα τὴν κορυφήν τῆς εἰς ζ , καὶ οὕτως θέλει ἔχει τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ ὅσον διὰ τὴν βάση τῆς $ZK'\Theta$, λόγω ὅτι εἶναι μέση ἀνάλογος μεταξὺ τῶν βάσεων $ZH\Theta$, $\zeta\eta\Theta$.

Τῶ ὄντι τὰ τρίγωνα ZOK' , $\zeta\eta\theta$, ἔχουν μίαν γωνίαν ἴσην $\Sigma\omega\omega\zeta$, καὶ μίαν πλευρὰν ἴσην $ZK' = \zeta\eta$. ἔχομεν λοιπὸν (24, 3) $ZOK' : \zeta\eta\theta :: ZO : \zeta\theta$. ἔχομεν ὡσαύτως $Z\theta\eta : ZOK' :: ZH : ZK'$ ἢ $\zeta\epsilon$. Ἀλλὰ τὰ ὅμοια τρίγωνα $Z\theta\eta$, $\zeta\eta\theta$, δίδουν $ZH : \zeta\eta :: ZO : \zeta\theta$. λοιπὸν $Z\theta\eta : ZOK' :: ZOK' : \zeta\eta\theta$ καὶ οὕτως ἡ βᾶσις ZOK' εἶναι μέση ἀνάλογος μεταξὺ τῶν δύο βᾶσεων $Z\theta\eta$, $\zeta\eta\theta$. Ἀρα τὸν κορμὸς τριγωνικῆς πυραμίδος, μὲ παραλλήλους βᾶσεις, ἰσοδυναμεῖ μὲ τρεῖς πυραμίδας, τῶν ὁποίων κοινὸν μὲν ὕψος εἶναι τὸ ὕψος τοῦ κορμοῦ, βᾶσις δὲ, ἡ κάτω βᾶσις τοῦ κορμοῦ, ἡ ἄνω βᾶσις τοῦ ἰδίου, καὶ μία μέση ἀνάλογος μεταξὺ τῶν δύο τούτων βᾶσεων.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ Β'.

Θ Ε Ω Ρ Η Μ Α.

Ἐὰν τριγωνικὸν πρίσμα τοῦ ὁποίου $AB\Gamma$ εἶναι ἡ βᾶσις τμηθῆ ὑπὸ ἐπιπέδου $\Delta E\Sigma$ κλίνοντος (1) πρὸς ταύτην τὴν βᾶσιν, τὸ προκύπτον στερεὸν ἐπὶ ταύτην τὴν τομὴν $\Lambda B\Gamma\Delta E\Sigma$, θέλει ἰσοῦται μὲ τὸ ἄθροισμα τριῶν πυραμίδων τῶν ὁποίων αἱ κορυφαὶ εἶναι Δ , E , Σ , καὶ βᾶσις κοινὴ τὸ τρίγωνον $AB\Gamma$ σχ. 216.

Διὰ τῶν τριῶν σημείων Σ , Λ , Γ , ἅς διέλθῃ τὸ ἐπίπεδον $\Sigma\Lambda\Gamma$, τὸ ὁποῖον ἀφαιρῆ ἀπὸ τοῦ καλοῦσθαι πρίσματος (Prisme tronqué) $AB\Gamma\Delta E\Sigma$ τὴν τριγωνικὴν πυραμίδα $\Sigma\Lambda B\Gamma$: ἡ πυραμὶς αὕτη ἔχει διὰ βᾶσιν $\Lambda B\Gamma$ καὶ κορυφὴν τὴν στιγμὴν Σ .

Ἀφαιρουμένης ταύτης τῆς πυραμίδος, μένει ἡ τετραγωνικὴ πυραμὶς $\Sigma\Delta\Gamma\Delta E$, τῆς ὁποίας Σ εἶναι ἡ κορυφὴ καὶ

(1) Τὴ τέρμινον ἐπίπεδον θεωρεῖται ἡεὶ κλίνει πρὸς τὴν βᾶσιν· διότι ἐὰν δὲν κλίνειν, ἔχουν ἔξω ἢ εἰς τὸν παραλλήλῳ, τὸ προκύπτον στερεὸν ἄλλοθεν εἶναι ἰσίου πρίσμα καὶ τοῦ σώματος τούτου ἠξιοῦμεν νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν στερεότητα. Ο. ΒΙ.

$\Lambda\Gamma\Delta\epsilon$ ἡ βάσις. Διὰ τῶν τριῶν κορυφῶν Σ , ϵ , Γ ἄς ἀχθῆ προσέτι τὸ ἐπίπεδον $\Sigma\epsilon\Gamma$, τὸ ὁποῖον διαιρεῖ τὴν τετραγωνικὴν πυραμίδα εἰς δύο τριγωνικὰς $\Sigma\Lambda\Gamma\epsilon$, $\Sigma\Gamma\Delta\epsilon$.

Ἡ πυραμὶς $\Sigma\Lambda\epsilon\Gamma$, ἥτις ἔχει διὰ βάσιν τὸ τρίγωνον $\Lambda\epsilon\Gamma$ καὶ διὰ κορυφὴν τὴν σιγμὴν Σ , εἶναι ἰσοδύναμος μὲ μιαν πυραμίδα $\epsilon\Lambda\beta\Gamma$, ἥτις ἔσθ' ἔχει διὰ βάσιν $\Lambda\epsilon\Gamma$ καὶ κορυφὴν τὴν σιγμὴν β . Διότι αἱ δύο αὗται πυραμίδες ἔχουν τὴν αὐτὴν βάσιν· ἔχουν ὡσαύτως τὸ ἴδιον ὕψος, ἐπειδὴ ἡ γραμμὴ $\beta\Sigma$, οὕσα-παράλληλος ἐκάστης τῶν γραμμῶν $\Lambda\epsilon$, $\Gamma\Delta$ εἶναι παράλληλος τοῦ ἐπιπέδου τῶν $\Lambda\epsilon\Gamma$ · λοιπὸν ἡ πυραμὶς $\Sigma\Lambda\epsilon\Gamma$ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν πυραμίδα $\epsilon\Lambda\beta\Gamma$, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἔχουσα διὰ βάσιν $\Lambda\beta\Gamma$ καὶ κορυφὴν τὴν σιγμὴν ϵ .

Ἡ τρίτη πυραμὶς $\Sigma\Gamma\Delta\epsilon$ ἠμπορεῖ νὰ τριεθῆ κατὰ πρῶτον εἰς $\Lambda\Sigma\Gamma\Delta$ · διότι αἱ δύο αὗται πυραμίδες ἔχουν τὴν αὐτὴν βάσιν $\Sigma\Gamma\Delta$ · ἔχουν ὡσαύτως τὸ ἴδιον ὕψος, διότι $\Lambda\epsilon$ εἶναι παράλληλος τοῦ ἐπιπέδου $\Sigma\Gamma\Delta$ · λοιπὸν ἡ πυραμὶς $\Sigma\Gamma\Delta\epsilon$ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν $\Lambda\Sigma\Gamma\Delta$ · ἐκκολουθῶς ἡ πυραμὶς $\Lambda\Sigma\Gamma\Delta$ ἠμπορεῖ νὰ τριεθῆ εἰς $\Lambda\beta\Gamma\Delta$, διότι αἱ δύο αὗται πυραμίδες ἔχουν κοινὴν τὴν βάσιν $\Lambda\Gamma\Delta$ · ἔχουν ὡσαύτως τὸ ἴδιον ὕψος, διότι αἱ κορυφαί των Σ καὶ β κεῖνται ἐπὶ μιᾷς παράλληλου τοῦ ἐπιπέδου τῆς βάσεως. λοιπὸν ἡ πυραμὶς $\Sigma\Gamma\Delta\epsilon$, ἰσοδύναμος μὲ τὴν $\Lambda\Sigma\Gamma\Delta$, εἶναι ὡσαύτως ἰσοδύναμος μὲ τὴν $\Lambda\beta\Gamma\Delta$ · ἀλλ' αὕτη ἠμπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς ἔχουσα διὰ βάσιν $\Lambda\beta\Gamma$ καὶ κορυφὴν τὴν σιγμὴν Δ .

λοιπὸν τέλος τὸ κολοβὸν πρίσμα $\Lambda\beta\Gamma\Delta\epsilon\Sigma$ ἰσοῦται μὲ τὸ ἄθροισμα τριῶν πυραμίδων αἵτινες ἔχουν διὰ κοινὴν βάσιν $\Lambda\beta\Gamma$, καὶ αἱ κορυφαί των εἶναι διαδοχικῶς Δ , ϵ , Σ .

Πόρισμα. Ἐὰν αἱ κόψεις $\Lambda\epsilon$, $\beta\Sigma$, $\Gamma\Delta$, ᾗναι κάθετοί εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς βάσεως, θέλουσιν εἶναι ἐνταύτῃ τὰ ὕψη τῶν τριῶν πυραμίδων αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦν τὸ κολοβὸν πρίσμα· εἰς τρόπον ὥστε ἡ σκευή τοῦ κολοβοῦ

πρίσματος, θέλει εκφράζεται διὰ $\frac{1}{2} ABΓ \times AE + \frac{1}{2} ABΓ \times BΣ + \frac{1}{2} ABΓ \times ΓΔ$, ποσότης ἥτης ἄγεται εἰς $\frac{1}{2} ABΓ \times (AE + BΣ + ΓΔ)$.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ Γ.

Θ Ε Ω Ρ Η Μ Α.

Δύο ὅμοιαι τριγωνικαὶ πυραμίδες ἔχουν τὰς ὁμολόγους ἑδρας ὁμοίας, καὶ τὰς ὁμολόγους σφραῖς γωνίας ἴσας.

Κατὰ τὸν ὄρισμὸν, αἱ δύο τριγωνικαὶ πυραμίδες $ΣΑΒΓ$, $ΤΔΕΖ$, εἶναι ὅμοιαι, ἐὰν τὰ δύο τρίγωνα $ΣΑΒ$, $ΑΒΓ$, ἦναι ὅμοια μὲ τὰ δύο $ΤΔΕ$, $ΔΕΖ$, καὶ ὁμοίως κείμενα, τοῦτέστιν ἐὰν ἡ γωνία $ΑΒΣ = ΔΕΤ$, ἡ $ΒΑΣ = ΕΔΤ$, ἡ $ΑΒΓ = ΔΕΖ$, ἡ $ΒΑΓ = ΕΔΖ$, καὶ προσέτι ἡ κλίσις τῶν ἐπιπέδων $ΣΑΒ$, $ΑΒΓ$, ἦναι ἴση μὲ τὴν τῶν ἐπιπέδων $ΤΔΕ$, $ΔΕΖ$: τούτου τεθέντος, λέγω ὅτι αἱ πυραμίδες αὐταὶ ἔχουν ὅλας τὰς ἑδρας ὁμοίας τὴν καθὲ μίαν μὲ τὴν καθὲ μίαν, καὶ τὰς ὁμολόγους σφραῖς γωνίας ἴσας. σχ. 203.

Ας ληφθῶσι $ΒΗ = ΕΔ$, $ΒΘ = ΕΖ$, $ΒΙ = ΕΤ$, καὶ ἄς ἐπιζευχθῶσιν αἱ $ΗΘ$, $ΗΙ$, $ΙΘ$. Ἡ πυραμὶς $ΤΔΕΖ$ εἶναι ἴση μὲ τὴν πυραμίδα $ΗΒΘ$ · διότι, ἐπειδὴ αἱ πλευραὶ $ΗΒ$, $ΒΘ$, ἐλήφθησαν ἴσαι μὲ τὰς πλευράς $ΔΕ$, $ΕΖ$, καὶ ἡ γωνία $ΗΒΘ$ εἶναι, ἐξ ὑποθέσεως, ἴση μὲ τὴν $ΔΕΖ$, τὸ τρίγωνον $ΗΒΘ$ εἶναι ἴσον μὲ τὸ $ΔΕΖ$: λοιπὸν, διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν ἐπίθεσιν τῶν δύο πυραμίδων, ἠμποροῦμεν κατὰ πρῶτον νὰ θέσωμεν τὴν βάση $ΔΕΖ$ ἐπὶ τῆς ἴσης μὲ αὐτὴν $ΗΒΘ$ · ἀκολουθῶς, ἐπειδὴ τὸ ἐπίπεδον $ΔΤΕ$ κλίνει ἐπὶ τοῦ $ΔΕΖ$ ὅσον τὸ ἐπίπεδον $ΣΑΒ$ ἐπὶ τοῦ $ΑΒΓ$, φανερόν εἶναι ὅτι τὸ ἐπίπεδον $ΔΕΤ$ θέλει πέσει ἀπροσδιορίζως ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου $ΑΒΣ$. Ἀλλὰ, ἐξ ὑποθέσεως, ἡ γωνία $ΔΕΤ = ΗΒΙ$, λοιπὸν $ΕΤ$ θέλει πέσει ἐπὶ τῆς ἴσης μὲ αὐτὴν $ΒΙ$ · καὶ ἐπειδὴ τὰ τέσσαρα σημεῖα $Δ$, $Ε$, $Ζ$, $Τ$, ἐφαρμόζουσι μὲ τὰ τέσσαρα $Η$, $Β$, $Θ$, $Ι$, καὶ δύο πολύεδρα τὰ ὁποῖα

ἔχουσι τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν κορυφῶν καὶ τὰς κεῖρας κορυφὰς ἐφαρμόζουσιν· ἔπεται ὅτι καὶ ἡ πυραμὶς ΤΔΕΖ ἐφαρμόζει μὲ τὴν πυραμίδα ΙΗΒΘ.

Τώρα, ἐξ αἰτίας τῶν ἴσων τριγώνων ΔΕΖ, ΗΒΘ, ἔχομεν τὴν γωνίαν ΒΗΘ = ΕΔΖ = ΒΔΓ· λοιπὸν ΗΘ εἶναι παράλληλος τῇ ΔΓ. Διὰ λόγον παρόμοιον ΗΙ εἶναι παράλληλος τῇ ΑΣ· λοιπὸν τὸ ἐπίπεδον ΗΒΘ εἶναι παράλληλον τοῦ ΣΔΓ (13, 5). Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι τὸ τρίγωνον ΗΒΘ, ἢ τὸ ἴσον του ΤΔΖ, εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ΣΔΓ (πρό. 15), καὶ τὸ τρίγωνον ΙΒΘ, ἢ τὸ ἴσον του ΤΕΖ, εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ΣΒΓ· λοιπὸν αἱ δύο ὅμοιαι τριγωνικαὶ πυραμίδες ΣΑΒΓ, ΤΔΕΖ, ἔχουν τὰς τέσσαρας ἑδρας ὅμοίας τὴν καθὲ μίαν μὲ τὴν καθὲ μίαν· περιπλέον ἔχουσι καὶ τὰς ὁμολόγους σειρὰς γωνίας ἴσας.

Διότι ἡ σειρὰ γωνία Ε ἐτέθη ἤδη ἐπὶ τῆς ὁμολόγου τῆς Β, καὶ τὸ αὐτὸ ἠμποροῦσε νὰ γένη διὰ δύο ἄλλας ὁμολόγους σειρὰς γωνίας· πλὴν βλέπομεν ἀμέσως ὅτι δύο ὁμολόγοι σειραὶ γωνία εἶναι ἴσαι, παραδείγματός γάρ οἱν, αἱ γωνία Γ καὶ Σ, διότι εἶναι σχηματισμέναι ἀπὸ τρεῖς ἐπιπέδους γωνίας ἴσας τὴν καθὲ μίαν μὲ τὴν καθὲ μίαν καὶ ὁμοίως κειμένας.

Λοιπὸν, δύο ὅμοιαι τριγωνικαὶ πυραμίδες ἔχουν τὰς ὁμολόγους ἑδρας ὅμοίας καὶ τὰς ὁμολόγους σειρὰς γωνίας ἴσας.

Πόρισμα Α. Τὰ ὅμοια τρίγωνα εἰς τὰς δύο πυραμίδας δίδουν τὰς ἀναλογίας $ΑΒ:ΔΕ::ΒΓ:ΕΖ::ΑΓ:ΔΖ::ΑΣ:ΔΤ::ΣΒ:ΤΕ::ΣΓ:ΤΖ$ · λοιπὸν εἰς τὰς ὅμοιαι τριγωνικὰς πυραμίδας, αἱ ὁμολόγοι πλευραὶ εἶναι ἀνάλογοι.

Β. Καὶ ἐπειδὴ αἱ ὁμολόγοι σειραὶ γωνία εἶναι ἴσαι, ἔπεται ὅτι ἡ κλίσις δύο ὁποίωνδήποτε ἑδρῶν τῆς μιᾶς πυραμίδος εἶναι ἴση μὲ τὴν κλίσιν τῶν δύο ὁμολόγων ἑδρῶν τῆς ὁμοίας πυραμίδος.

Γ'. Εάν τμηθῆ ἡ τριγωνικὴ πυραμὶς ΣΑΒΓ ὑπὸ ἐπιπέδου ΗΙΘ παραλλήλου μιᾶς τῶν ἰδρῶν ΣΑΓ, ἡ μερικὴ πυραμὶς ΒΗΙΘ θέλει εἶναι ὁμοίαι μετὰ τὴν ὅλην πυραμίδα ΒΑΣΓ: διότι τὰ τρίγωνα ΒΗΙ, ΒΗΘ εἶναι ὅμοια μετὰ τὰ τρίγωνα ΒΑΣ, ΒΑΓ, εὐκάθετον ἐν μὲ τὸ κάθετον, καὶ ὁμοίως κείμενα· ἡ κλίσις τῶν ἐπιπέδων τῶν εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὰ δύο μέρη· λοιπὸν αἱ δύο πυραμίδες εἶναι ὅμοιαι.

Δ'. Ἐν γένει, εἰάν τμηθῆ ὅποσαδήποτε πυραμὶς ΣΑΒΓΔΕ ὑπὸ ἐπιπέδου αβγδε παραλλήλου τῆς βάσεως, ἡ μερικὴ πυραμὶς Σαβγδε θέλει εἶναι ὁμοία μετὰ τὴν ὅλην ΣΑΒΓΔΕ. Διότι αἱ βάσεις ΑΒΓΔΕ, αβγδε, εἶναι ὅμοιαι, καὶ, ἐπιζευχθεισῶν τῶν ΑΓ, αγ, ἡ τριγωνικὴ πυραμὶς ΣΑΒΓ θέλει εἶναι ὁμοία μετὰ τὴν πυραμίδα Σαβγ (πόρι. Γ').· λοιπὸν ἡ σιγμὴ Σ προσδιορίζεται ὡς πρὸς τὴν βάσιν ΑΒΓ ὡς ἡ σιγμὴ Σ' ὡς πρὸς τὴν βάσιν αβγ (ὁρ. 18)· λοιπὸν αἱ δύο πυραμίδες ΣΑΒΓΔΕ, Σαβγδε, εἶναι ὅμοιαι. σχ. 214.

Σχόλιον. Ἀντὶ τῶν πέντε δεδομένων τὰ ὅποια απαιτοῦνται ἀπὸ τὸν ὀρισμὸν διὰ νὰ ᾖναι δύο τριγωνικαὶ πυραμίδες ὅμοιαι, δυνατόν νὰ ἀντικατασταθῶσι πέντε ἄλλα, κατὰ διαφόρους συνδυασμοὺς, καὶ ἤθελον προκύψει τόσα θεωρήματα, μετὰξὺ τῶν ὁποίων ἤμπορεῖ νὰ διακριθῆ τὸ ἀκόλουθον: Δύο τριγωνικαὶ πυραμίδες εἶναι ὅμοιαι ὅταν ἔχουν τὰς ὁμολόγους πλευρὰς ἀναλόγους.

Διότι, εἰάν ἔχωμεν τὰς ἀναλογίας $ΑΒ:ΔΕ::ΒΓ:ΕΖ::ΑΓ:ΔΖ::ΑΣ:ΔΓ::ΣΒ:ΤΕ::ΣΓ:ΤΖ$, αἱ ὅποια περιέχουσι πέντε συνθήκας, τὰ τρίγωνα ΑΣΒ, ΑΒΓ θέλουσι εἶναι ὅμοια μετὰ τὰ τρίγωνα ΔΕΤ, ΔΕΖ καὶ ὁμοίως κείμενα. Ὡσαύτως τὸ τρίγωνον ΣΒΓ θέλει εἶναι ὅμοιον μετὰ τὸ ΤΕΖ: λοιπὸν αἱ τρεῖς ἐπίπεδοι γωνίαι αἱ ὅποιαὶ σχηματίζουν τὴν τριγωνικὴν γωνίαν Β, θέλουσι εἶναι ἴσαι μετὰ τὰς ἐπιπέδους γωνίας αἱ ὅποιαὶ σχηματίζουν τὴν τριγωνικὴν γωνίαν Ζ, ἡ καθε

μία με την κάθε μία· εκ τού όποιου έπεται ότι ή κλίσις τών έπιπέδων $\Sigma\Lambda\Theta$, $\Lambda\Theta\Gamma$ είναι ίση με την τών όμολόγων των $\Gamma\Delta\epsilon$, $\Delta\epsilon\zeta$, και ούτως αι δύο πυραμίδες είναι όμοιαι. σγ. 203.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ Δ'.

Θ Ε Ω Ρ Η Μ Α.

Δύο όμοια πολυέδρα έχουν τας όμολόγους έδρας όμοίας, και τας όμολόγους στερεάς γωνίας ίσας.

Έστω $\Lambda\beta\Gamma\Delta\epsilon$ ή έκσις του ένός πολυέδρου· έξώσαν M και N αι κορυφαί δύο στερεών γωνιών, εκτός ταύτης της έκσιως, προσδιοριζόμεναι από τας τριγωνικάς πυραμίδας $M\Lambda\beta\Gamma$, $N\Lambda\beta\Gamma$, τών όποιών ή κοινή βάση είναι $\Lambda\beta\Gamma$. Έξωσαν εις τó άλλο πολυέδρον, αβγδε ή όμολόγος βάση ή όμοία με την $\Lambda\beta\Gamma\Delta\epsilon$, μ και ν αι όμολογοί κορυφαί τών M και N , προσδιοριζόμεναι από τας πυραμίδας $\mu\alpha\beta\gamma$, $\nu\alpha\beta\gamma$, όμοίας με τας πυραμίδας $M\Lambda\beta\Gamma$, $N\Lambda\beta\Gamma$. λέγω κατά πρώτον ότι τά διαστήματα MN , $\mu\nu$, είναι ανάλογα με τας όμολόγους πλευράς $\Lambda\beta$, $\alpha\beta$. σγ. 219.

Έφ' όντι, έπειδή αι πυραμίδες $M\Lambda\beta\Gamma$, $\mu\alpha\beta\gamma$, είναι όμοιαι, ή κλίσις τών έπιπέδων $M\Lambda\Gamma$, $\beta\Lambda\Gamma$, είναι ίση με την τών έπιπέδων $\mu\alpha\gamma$, $\epsilon\alpha\gamma$ · όμοίως έπειδή αι πυραμίδες $N\Lambda\beta\Gamma$, $\nu\alpha\beta\gamma$, είναι όμοιαι, ή κλίσις τών έπιπέδων $N\Lambda\Gamma$, $\beta\Lambda\Gamma$, είναι ίση με την τών έπιπέδων $\nu\alpha\gamma$, $\beta\alpha\gamma$. λοιπόν, εάν αι πρώται κλίσεις αφαιρεθώσιν από τας δευτέρας, μένει ή κλίσις τών έπιπέδων $N\Lambda\Gamma$, $M\Lambda\Gamma$ ίση με την τών έπιπέδων $\nu\alpha\gamma$, $\mu\alpha\gamma$. Αλλά, εξ αίτίας της όμοιότητος τών αύτών πυραμίδων, τó τρίγωνον $M\Lambda\Gamma$ είναι όμοιον με τó $\mu\alpha\gamma$, και τó τρίγωνον $N\Lambda\Gamma$ όμοιον με τó $\nu\alpha\gamma$: λοιπόν αι δύο τριγωνικάι πυραμίδες $MN\Lambda\Gamma$, $\mu\nu\alpha\gamma$, έχουν δύο έδρας όμοίας την κάθε μία με την κάθε μία, όμοίως κειμένας και ίσάκις κλινούσας μεταξύ τών λοιπών

αἱ πυραμίδες αὐταὶ εἶναι ὅμοιαι (πρό. 21), καὶ αἱ ὁμόλογοι πλευραὶ τῶν δίδουν τὴν ἀναλογίαν $MN : μν :: AM : αμ$. Ἀλλως $AM : αμ :: AB : αβ$ λοιπὸν $MN : μν :: AB : αβ$.

Ἐςωσαν Π καὶ π δύο ἄλλαι ὁμόλογοι κορυφαὶ τῶν αὐτῶν πολυέδρων, καὶ ὁμοίως θέλομεν ἔχει $\Pi N : πν :: AB : αβ$, $\Pi M : πμ :: AB : αβ$. Λοιπὸν $MN : μν :: \Pi N : πν :: \Pi M : πμ$. Λοιπὸν τὸ τρίγωνον $\Pi N M$ τὸ ὁποῖον ἐνόησε τρεῖς ὁποιασδήποτε κορυφᾶς τοῦ ἐνὸς πολυέδρου εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ τρίγωνον $\pi n m$ τὸ ὁποῖον ἐνόησε τὰς τρεῖς ὁμολόγους κορυφᾶς τοῦ ἄλλου πολυέδρου.

Ἐςωσαν προσέτι K καὶ k δύο ὁμόλογοι κορυφαὶ, καὶ τὸ τρίγωνον $\Pi K N$ θελεῖ εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ $\pi k n$ λέγω περιπλίον ὅτι ἡ κλίσις τῶν ἐπιπέδων $\Pi K N$, $\Pi M N$, εἶναι ἴση μὲ τὴν τῶν ἐπιπέδων $\pi k n$, $\pi m n$.

Διότι εἰν ἐνώσωμεν $K M$ καὶ $k m$, πάντοτε θέλομεν ἔχει τὸ τρίγωνον $K N M$ ὅμοιον μὲ τὸ $k n m$, καὶ ἐπομένως τὴν γωνίαν $K N M$ ἴσην μὲ τὴν $k n m$. Ἄς φαντασθῶμεν εἰς N σφαιρῆν γωνίαν σχηματιζομένην ἀπὸ τὰς τρεῖς ἐπιπέδους γωνίας $K N M$, $K N \Pi$, $\Pi N M$, καὶ εἰς n σφαιρῆν γωνίαν σχηματιζομένην ἀπὸ τὰς τρεῖς ἐπιπέδους γωνίας $k n m$, $k n \pi$, $\pi n m$: ἐπειδὴ αἱ ἐπίπεδοι αὐταὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι ἢ καθὲς μία μὲ τὴν καθὲς μίαν, ἔπεται ὅτι αἱ σφαιραὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι. Λοιπὸν ἡ κλίσις τῶν δύο ἐπιπέδων $\Pi N K$, $\Pi N M$ εἶναι ἴση μὲ τὴν τῶν ὁμολόγων τῶν $\pi n k$, $\pi n m$ λοιπὸν, εἰν τὰ δύο τρίγωνα $\Pi N K$, $\Pi N M$, ἦσαν εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον, εἰς τὴν ὁποίαν περίστασιν ἤθελον εἶναι ἡ γωνία $K N M = K N \Pi + \Pi N M$, ἤθελον εἶναι ὡσαύτως ἡ γωνία $k n m = k n \pi + \pi n m$, καὶ τὰ δύο τρίγωνα $k n \pi$, $\pi n m$ ἤθελον σχηματίζει ἓν μόνον ἐπίπεδον.

Τὰ ἀποδειχθέντα ἔχουν χώραν, ὅποια καὶ ἂν ᾖναι αἱ γωνίαι M, N, Π, K , παραβαλλόμενα μὲ τὰς ὁμολόγους τῶν m, n, π, k .

Ἄς υποθέσωμεν τώρα ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐνὸς πολυ-
 ἔδρου εἶναι μοιρασμένη εἰς τρίγωνα $ΑΒΓ$, $ΑΓΔ$, $ΜΝΠ$,
 $ΝΠΚ$, κ. τ. λ. βλέπομεν ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἄλλου πολυ-
 ἔδρου θέλει περιέχει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τριγώνων $αβγ$,
 $αγδ$, $μνπ$, $νπκ$, κ. τ. λ. ὁμοίων καὶ ὁμοίως κειμένων· καὶ
 ἔάν πολλά τρίγωνα, ὡς $ΜΠΝ$, $ΝΠΚ$, κ. τ. λ. ἀνήκουν εἰς
 μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔδραν, καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ
 ἐπίπεδον, τὰ ὁμολογὰ των $μπν$, $νπκ$, κ. τ. λ. θέλει εὐρί-
 σκονται παρομοίως εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον. Λεῖπὸν κάθε
 πολύγωνος ἔδρα εἰς τὸ ἓν πολυέδρον θέλει ἀντιστοιχεῖ εἰς
 μίαν ὁμοίαν πολύγωνον ἔδραν εἰς τὸ ἄλλο πολυέδρον· λοι-
 πὸν τὰ δύο πολυέδρα θέλει περιέχονται ὑπὸ τὸν αὐτὸν
 ἀριθμὸν ἐπιπέδων ὁμοίων καὶ ὁμοίως κειμένων. Λέγω πε-
 रिπλῆον ὅτι αἱ ὁμολογοὶ σεριαὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι.

Διότι, ἔάν, φερ' εἰπεῖν, ἡ σεριὰ γωνία N σχηματίζεται
 ἀπὸ τὰς ἐπιπέδους γωνίας $ΚΝΠ$, $ΠΝΜ$, $ΜΝΡ$, $ΚΝΑ$ ἢ
 ὁμολογος σεριὰ γωνία $ν$ θέλει σχηματίζεται ἀπὸ τὰς ἐπι-
 πέδους γωνίας $κνπ$, $πνμ$, $μνρ$, $κνρ$. Τώρα, αἱ ἐπίπεδοι
 αὗται γωνίαι εἶναι ἴσαι ἢ κάθε μία μὲ τὴν κάθε μίαν, καὶ
 ἡ κλίσις δύο προσκειμένων ἐπιπέδων εἶναι ἴση μὲ τὴν τῶν
 ὁμολόγων των· λοιπὸν αἱ δύο σεριαὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι, ὡς
 δυνάμεναι νὰ ἐπιτεθῶσι.

Λοιπὸν τέλος δύο ὅμοια πολυέδρα ἔχουν τὰς ὁμολό-
 γους ἔδρας ὁμοίας καὶ τὰς ὁμολόγους σεριὰς γωνίας ἴσας.

Πόρισμα. Ἀπὸ τὴν προλαβοῦσαν ἀπόδειξιν ἔπεται
 ὅτι ἔάν, μὲ τέσσαρας κορυφὰς ἐνὸς πολυέδρου, σχηματι-
 σθῆ τριγωνικὴ πυραμῖς, καὶ μὲ τὰς τέσσαρας ὁμολόγους
 κορυφὰς ἐνὸς ὁμοίου πολυέδρου μία δευτέρα πυραμῖς, αἱ
 δύο αὗται πυραμίδες θέλουν εἶναι ὅμοιαι· διότι θέλουν ἔχει
 τὰς ὁμολόγους πλευρὰς ἀναλόγους (πρό. 21. σχολ.).

Βλέπομεν ἐνταῦτῳ ὅτι δύο ὁμολογοὶ διαγώνιοι, παρὰ-
 δείγματος χάριν, $ΑΝ$, $αν$, εἶναι μεταξύ των ὡς δύο ὁμολό-
 γοι πλευραὶ $ΑΒ$, $αβ$.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ Ε΄.

Θ Ε Ω Ρ Η Μ Α.

Δύο ὅμοια πολυέδρα ἢμποροῦν νὰ μοιρασθοῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τριγωνικῶν πυραμίδων αἱ ὁποῖαι νὰ ἦναι ὅμοιαι ἢ καθε μίᾳ μὲ τὴν κάθε μίαν, καὶ ὁμοίως καίμεναι.

Διότι εἶδομεν ὅτι αἱ ἐπιφάνειαι τῶν δύο πολυέδρων ἢμποροῦν νὰ μοιρασθοῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τριγώνων ὁμοίων τῷ καθε ἓν μὲ τὸ καθε ἓν, καὶ ὁμοίως καίμεναι. Ἀ; θεωρήσωμεν ὅλα τὰ τρίγωνα τοῦ ἐνὸς πολυέδρου, ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν σφαιρῆν γωνίαν A , ὡς βράσεις τῶν τριγωνικῶν πυραμίδων τῶν ὁποίων ἡ κορυφή εἶναι εἰς A αἱ πυραμίδες αὗται ὁμοῦ λαμβανόμεναι συγκροτοῦν τὸ πολυέδρον ὡς μοιράσωμεν παρόμοιως τὸ ἄλλο πολυέδρον εἰς πυραμίδας αἱ ὁποῖαι νὰ ἔχουν κοινήν κορυφήν τὴν κορυφήν τῆς γωνίας α ὁμολόγου τῆς A φανερόν εἶναι ὅτι ἡ ἐνόνησα πυραμὶς τέσσαρας κορυφῆς τοῦ ἐνὸς πολυέδρου θέλει εἶναι ὁμοία μὲ τὴν πυραμίδα τὴν ἐνόνησαν τὰς τέσσαρας ὁμολόγους τοῦ ἄλλου πολυέδρου. λοιπὸν δύο ὅμοια πολυέδρα, κ. τ. λ.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Κ Σ΄.

Θ Ε Ω Ρ Η Μ Α.

Δύο ὅμοιαι πυραμίδες εἶναι μεταξύ των ὡς οἱ κύβοι τῶν ὁμολόγων πλευρῶν.

Διότι ἐπειδὴ αἱ δύο πυραμίδες εἶναι ὅμοιαι, ἢ μικρότεραι ἢμπορεῖ νὰ τεθῆ ἐντὸς τῆς μεγαλητέρας, ὡς νὰ ἔχουν τὴν σφαιρῆν γωνίαν Σ κοινήν. Τότε αἱ βράσεις $ΑΒΓΔΕ$, $\alpha\beta\gamma\delta\epsilon$, θέλουν εἶναι παράλληλοι· διότι, ἐπειδὴ αἱ ὁμολόγου ἔδραι εἶναι ὅμοιαι (πρόβ. 23), ἢ γωνία $\Sigma\alpha\beta$ εἶναι ἴση τῆς $\Sigma Α Β$, καθὼς καὶ ἢ $\Sigma\beta\gamma$ τῆς $\Sigma Β Γ$. λοιπὸν τὸ ἐπιπέδον $\alpha\beta\gamma$ εἶναι παράλληλον τοῦ ἐπιπέδου $ΑΒΓ$ (13, 5). Τούτου τεθέντος, ἴσῳ $\Sigma\Theta$ ἢ κατεβαζομένη κάθετος ἀπὸ

τὴν κορυφήν Σ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου ΑΒΓ, καὶ ὁ ἡ σιγμ. ἡ ὅπου αὕτη ἡ κάθετος συναπαντᾷ τὸ ἐπίπεδον αβγ' κατὰ τὰ ἀποδεικνύοντα (πρ. 15), θέλομεν ἔχει, ΣΟ:Σο::ΣΑ:Σαι: ΑΒ:αβ, καὶ ἐπιμένως,

$$\frac{1}{2} \Sigma \text{O} : \frac{1}{2} \Sigma \text{o} :: \text{ΑΒ} : \alpha\beta,$$

Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ βάσεις ΑΒΓΔΕ, αβγδε, εἶναι ὅμοια σχήματα, διὰ τοῦτο,

$$\frac{\text{ΑΒΓΔΕ}}{\alpha\beta\gamma\delta\epsilon} :: \frac{\text{ΑΒ}}{\alpha\beta}.$$

Ὁ πολλαπλασιασμός τῶν δύο τούτων ἀναλογιῶν ἔρου ἐπὶ ὄρου, δίδει τὴν ἀναλογίαν,

$$\text{ΑΒΓΔΕ} \times \frac{1}{2} \Sigma \text{O} : \alpha\beta\gamma\delta\epsilon \times \frac{1}{2} \Sigma \text{O} :: \text{ΑΒ} : \alpha\beta.$$

Τώρα, ΑΒΓΔΕ × $\frac{1}{2}$ ΣΟ εἶναι ἡ σκευήτης τῆς πυραμίδος ΣΑΒΓΔΕ (πρ. 18), καὶ αβγδε × $\frac{1}{2}$ ΣΟ εἶναι ἡ τῆς πυραμίδος Σαβγδε: λοιπὸν δύο ὅμοια πυραμίδες εἶναι μεταξύ των ὡς οἱ κύβοι τῶν ὁμολόγων πλευρῶν των. σγ. 214.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ ΚΖ'.

Θ Ε Η Ρ Η Μ Α.

Δύο ὅμοια πολύεδρα εἶναι μεταξύ των ὡς οἱ κύβοι τῶν ὁμολόγων πλευρῶν.

Διότι δύο ὅμοια πολύεδρα ἢμποροῦν νὰ μοιρασθοῦν εἰς τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τριγωνικῶν πυραμίδων αἱ ὁποῖαι νὰ ἦναι ὅμοια ἢ καθε μία μὲ τὴν κάθε μίαν (πρ. 25). Τώρα αἱ δύο ὅμοια πυραμίδες ΑΠΝΜ, απνμ, εἶναι μεταξύ των ὡς οἱ κύβοι τῶν ὁμολόγων πλευρῶν ΑΜ, αμ, ἢ ὡς οἱ κύβοι τῶν ὁμολόγων πλευρῶν ΑΒ, αβ. Ὁ αὐτὸς λόγος ἔχει χώραν μεταξύ δύο ἄλλων ὁποιωνδήποτε ὁμολόγων πυραμίδων: λοιπὸν τὸ ἄθροισμα ὅλων τῶν πυραμίδων αἱ ὁποῖαι συγκροτοῦν τὸ ἓν πολύεδρον, ἢ αὐτὸ τὸ πολύεδρον, εἶναι πρὸς τὸ ἄλλο πολύεδρον, ὡς ὁ κύβος

μιᾶς ὁποιασδήποτε πλευρᾶς τοῦ πρώτου εἶναι πρὸς τὸν κύβον τῆς ὁμολόγου πλευρᾶς τοῦ δευτέρου.

Γενικὸν Σχόλιον.

Ἡμποροῦμεν νὰ παραστήσωμεν δι' ἀλγεβρικῶν ὄρων, τοῦτέστι, με τὸν πλέον σύντομον τρόπον, τὴν ἀνακεφαλαίωσιν τῶν ἀρχικῶν προτάσεων τούτου τοῦ βιβλίου ὅσαι ἀναφέρονται εἰς τὰς σφαιρότητας τῶν πολυέδρων.

Ἐστω B ἡ βάση ἐνὸς πρίσματος, Y τὸ ὕψος του· ἡ σφαιρότης τοῦ πρίσματος θέλει εἶναι $B \times Y$ ἢ BY .

Ἐστω B ἡ βάση μιᾶς πυραμίδος, Y τὸ ὕψος της· ἡ σφαιρότης τῆς πυραμίδος θέλει εἶναι $B \times \frac{1}{3} Y$, ἢ $Y \times \frac{1}{3} B$, ἢ $\frac{1}{3} BY$.

Ἐστω Y τὸ ὕψος κορμοῦ πυραμίδος με παραλλήλους βάσεις, ἔσωσαν A καὶ B αἱ βάσεις του· $\sqrt{(AB)}$ θέλει εἶναι μίᾳ μέσῃ ἀνάλογος μεταξὺ τούτων, καὶ ἡ σφαιρότης τοῦ κορμοῦ θέλει εἶναι $\frac{1}{3} Y (A + B + \sqrt{(AB)})$

Ἐστω B ἡ βάση κορμοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος, Y, Y', Y'' , τὰ ὕψη τῶν τριῶν ἄνω κορυφῶν του, ἡ σφαιρότης τοῦ κολοβοῦ πρίσματος θέλει εἶναι $\frac{1}{3} B (Y + Y' + Y'')$

Ἐσωσαν τέλος Π καὶ π αἱ σφαιρότητες δύο ὁμοίων πολυέδρων, A καὶ a δύο πλευραὶ ἢ δύο ὁμόλογοι διαγώνιοι

τούτων τῶν πολυέδρων, θέλει εἶναι $\Pi : \pi :: A : a$.